ELTE TÓK

Korai idegennyelvi, nemzetiségi és kétnyelvű fejlesztés, valamint az erre felkészítő pedagógusképzés kutatóműhelye

Beszámoló a 2025-26 év eredményeiről

Az Idegennyelvi és Irodalmi Tanszék által gondozott **Idegennyelvi, Nemzetiségi és Kétnyelvi Kutatóműhely** a 2025-26. tanévben is eredményesen folytatta kutatási, illetve kutatást támogató, fejlesztési, illetve más tudományos tevékenységeit.

Dr. Árva Valéria, docens	https://orcid.org/0000-0002-6346-6241
Baloghné Dr. Nagy Gizella, adjunktus	https://orcid.org/0000-0002-6383-9300
Dr. Fenyődi Andrea, adjunktus	https://orcid.org/0000-0002-0262-8438
Dr. Lásztity Nikola, lektor	https://orcid.org/0000-0003-1322-1040
Lehr-Balló Dorothee, lector	https://orcid.org/0000-0001-5933-381X
Dr. Lo Bello Maya, adjunktus	https://orcid.org/0000-0003-1571-1123
Dr. Márkus Éva, hab. Docens	https://orcid.org/0000-0002-3571-8472
Miskei-Szabó Réka, tanársegéd	https://orcid.org/0000-0002-6714-379X
Dr. Poros Andrea, adjunktus	https://orcid.org/0000-0002-2026-2628
Püski Liker Bence, tanársegéd	https://orcid.org/0009-0005-0123-0945
Radvai Teréz, mestertanár	https://orcid.org/0000-0002-9299-3083
Sztepanov Milán, adjunktus	https://orcid.org/0009-0007-7126-474X
Trentinné Dr. Benkő Éva, docens	https://orcid.org/0000-0002-0525-7361

Oktatóink publikációs és konferencia előadásokat tartalmazó listái a honlapon találhatóak. Tartalmazzák az elmúlt időszakban megjelent folyóirat cikkeket, könyveket, tankönyveket, hallgatókkal közös publikációkat.

Pályázatok

MTA Közoktatás Fejlesztési pályázat 2021-25

A pályázati projektnek 2025. augusztus 31-vel befejeződött, 2025. decemberében az MTA egy disszeminációs konferenciával zárta le.
A digitális módszertani Toolkit a projekt honlapján továbbra is szabadon hozzáférhető minden pedagógus részére.

https://www.tok.elte.hu/digitoolkit-digitalis-modszertani-otlettar

Nemzetközi kutatási projektek és nemzetközi szakmai kapcsolatépítés

Az elmúlt években az Erasmus+ mobilitások eredményeként egyre több nemzetközi szakmai kapcsolatot sikerült kiépíteni, ezeknek köszönhető, hogy ismét sikeresen pályáztunk nemzetközi projektre:

- A KA220-SCH-F89A11C3 azonosító számú *Minority Identity in national Minorities* című, nyertes EU-s Erasmus+ pályázat résztvevője a TÓK-ról Dorothee Lehr-Balló és Márkus Éva. Action: Cooperation partnerships in school education (KA220-SCH). Koordinátor: University College Syddanmark, Dánia. Submission ID: 1677150. Lengyel, dán, osztrák, szlovák és német felső- és közoktatási partnerekkel fogunk együtt dolgozni.

- A 2026-26. tanév során több Erasmus+, Erasmus+ ICM és CEEPUS partner intézményből érkeztek nemzetközi kollégák a tanszékre Erasmus+ mobilitással az
    - *Poltava Korolenko Egyetem (Ukrajna):* Oksana Rudych, Tetiana Titova, Ivan Titov (fogadta Árva Valéria, Trentinné Benkő Éva, Fenyődi Andrea és Poros Andrea)
    - *IBSU(Georgia):* Maia Chkouta, Irma Mesirid és Mariam Merkviladze (szervezte és fogadta Árva Valéria, Fenyődi Andrea)

- BIP projektek (lsd. előző pontban)

- Számos oktató Erasmus+ mobilitáson vettek részt kollégáink, többek között:
    - Poros Andrea, Kungliga Biblioteket, Stockholm, Svédország
    - Fenyődi Andrea, University of Granada, Spanyolország
    - Fenyődi Andrea, International Black Sea University, Georgia
    - Árva Valéria, University of Extremadura, Spanyolország
    - Kiss Gabriella, University ta Malta, Málta

A látogatásokról rendszeresen beszámolunk a tanszéki hírekben.
https://www.tok.elte.hu/content/idegen-nyelvi-es-irodalmi-tanszek-hirek-rendezvenyek.cl.7?m=143

Erasmus+ ICM

Három **Erasmus+ ICM** pályázatunk futott ebben az évben, ezek közül az egyik International Black Sea University-vel kötött, valamint a poltavai Korolenko Pedagógia Egyetemmel kötött befejeződött.

- Két Erasmus+ ICM pályázat (2023 és 2024-ben) az International Black Sea University, Tbilisi, Georgia, partnerrel volt sikeres. (Pályázó: Árva Valéria)
- Egy Erasmus ICM pályázatunk pedig a Korolenko Pedagogical University, Poltava, Ukrajna) partnerrel. (Pályázó: Árva Valéria)

Mindkét intézmény esetében csak bejövő hallgatói mobilitás lehetséges, az IBSU-ra bejövő és kimenő oktatói mobilitás, a Korolenko Egyetem esetében csak bejövő oktatói mobilitás lehetséges. A két partnerrel szoros szakmai együttműködés alakult ki.

Az elmúlt tanév során öt-öt ukrajnai és georgiai hallgatót fogadtunk egy-egy szemeszterre. A Korolenko Egyetemről és az IBSU-ról is három vendégoktató érkezett. A poltavai egyetemről egy angol irodalom szakos PhD hallgatót is fogadtunk egy háromhetes mobilitással, vele Lo Bello Maya konzultált.

Az IBSU-val tovább folytatódik egy Erasmus+ ICM projekt, ez 2027. nyarán érkezik a befejezéshez.

A poltavai Korolenko Egyetemmel közösen újabb Erasmus+ ICM pályázatot nyújtott be Árva Valéria. Örömteli hír, hogy ismét sikerült támogatást nyerni, így további ukrajnai hallgatókat és oktatókat tudunk fogadni.

Árva Valériának az ICM pályázatok megvalósításában végzett kiemelkedő munkáját az egyetem Erasmus és Nemzetközi Osztálya elismerte, a júniusi tudásmegosztó ICM workshopon a projekteket be is mutatta.

BIP projektek:

Tanszékünk egyre több **Blended Mobility Project (BIP)** pályázatban vesz részt. A német nyelvű BIP-ek mellett az idei tanévben több angolnyelvű és egy oktatói projekt is felkerült a palettánkra. A 2024-25-ös tanévben a következő mobilitások valósultak meg a pályázatok keretében:

- **„Sprachen und Minderheiten in Ungarn, Polen und Deutschland – historische Regionen" – Blended Intensive Program Budapesten**

Résztvevők: Europa-Universität Viadrina, Frankfurt (Oder); Varsói Egyetem/Uniwersytet Warszawski; Eötvös Loránd Tudományegyetem, Tanító- és Óvóképző Kar.

A jelenléti program, amelyet két online alkalom előzött meg, március 16-tól március 20-ig tartott. Az első napon (március 16., hétfő) az ELTE TÓK épületében szerveztünk ismerkedési programokat ELTÉs német nemzetiségi tanító szakos hallgatók és dr. Grazyna Strzelecka (Varsói Egyetem) vezetésével. Dr. habil. Márkus Éva nyitotta meg a tudományos programot. A közös ebéd után dr. Bradean-Ebinger Nelu, magyarországi német író és a Corvinus Egyetem professor emeritusa felolvasást tartott verseiből és prózájából, amit beszélgetés követett.

- **Children's Rights in Early Childhood Education in Lleida, Catalonia, Spain**

Poros Andrea, valamint hét TÓK-os hallgató (Gulyás Boglárka, Necla Öztürk, Kovács Petra, Rajnai Réka, Szanics Emese, Tárkányi Nóra és Tóth Viktória) 2026 május 17-22. között egy Erasmus BIP programon vett részt a spanyolországi Lleidában. A program során spanyol (Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social), francia (Ecole Pratique de Service Social, Etablissement composante de CY Cergy Paris Université) és magyar (ELTE TÓK) résztvevőkkel közösen vizsgálták meg az ENSZ 1989-ben elfogadott Gyermekjogi Egyezményében megfogalmazott gyermekjogok gyakorlati érvényesülését.
https://www.tok.elte.hu/erasmus-bip-program-a-spanyolorszagi-lleidaban

- **Oktatói BIP: Linguistic Diversity in the Multilingual, European Classroom BIP**

2026. május 4. és 8. között Árva Valéria és Trentinné Benkő Éva a Linguistic Diversity in the Multilingual, European Classroom c. oktatói BIP-en vett részt Nagyváradon/Oradeán. A projekt az Universidad de Extremadura (Badajoz, Spanyolország) kezdeményezésére és szakmai koordinációjával (Ana Maria Piquer-Piriz), a University of Oradea (Románia) szervezésében valósult meg. A résztvevő hat egyetem közül öt az EU Green Alliance egyetemi szövetség tagja (Universidad de Extremadura, Universidade de Évora, Universitatea din Oradea, Universitá di Parma, Wroclaw University), az ELTE TÓK külső partnerként csatlakozott.
https://www.tok.elte.hu/linguistic-diversity-in-the-multilingual-european-classroom-bip

- **Oktatói BIP: English Language and Literature, Mary Immaculate College, Limerick, Írország**

Két oktatónk, Trentinné Benkő Éva és Árva Valéria a Limericki Egyetem Mary Immaculate College-ban BIP formában megtartott ír nyelvi, irodalmi és kultúra továbbképzésen vett részt.
https://www.tok.elte.hu/english-language-and-literature-bip-limerickben-oktatoi-tovabbkepzes

Reményeink szerint a BIP-ek a következő tanévben is folytatódnak, illetve a Univeristy of Ioannina-val (Görögország) már szervezés alatt van egy újabb, játék tematikájú BIP is, illetve a University of Lleida-val is folytatódik a BIP projekt.

Q2 folyóiratban megjelent cikkek

Baloghné Nagy, G. (2025). Changes in Primary Language Teachers' Digital Integration as a Result of a Period of Online Teaching. *Language Teaching Research Quarterly, 53,* 43-64. https://doi.org/10.32038/ltrq.2025.53.03

Klein, Á. & Márkus, É. (2026). Trilingualität in der ungarndeutschen Kinderliteratur am Beispiel von Christina Arnolds Texten. In: M. Kałasznik, J.Szczęk & A. Tworek (Hg.) *Linguistische Treffen in Wrocław Vol. 29,* 2026 (I), Senfkorn Verlag, Görlitz, pp. 179–194.
https://doi.org/10.23817/lingtreff.29-11
https://linguistische-treffen.pl/issues/linguistische_treffen_29.pdf

Szakmai napok, konferenciák, továbbképzések

- **Ellen Key évszázada – Irodalom és örökség**
  Nemzetközi multidiszciplináris nemzetközi konferencia a TÓK-on, 2026. március 27-28.

Ellen Key (1849–1926) halálának 100. évfordulója alkalmából háromrészes nemzetközi konferenciasorozatot szervezett az Ellen Key International Research Network (EKIR), melynek második színhelye Budapest volt. A sorozat első állomása Stockholm volt 2025 októberében, a harmadik Bologna lesz 2026 októberében. Az ELTE TÓK-on tartott konferenciát Dr. Poros Andrea Ágnes kezdeményezte és az ő vezetésével került

megszervezésre. A konferencia célja Ellen Key sokoldalú szellemi öröksége recepciójának feltérképezése és bemutatása volt.
https://www.tok.elte.hu/ellen-key-evszazada-irodalom-es-orokseg-1

- **Dimensionen früher Sprachförderung im ungarndeutschen Kontext**
  2026. május 15.

A német nyelv korai fejlesztésének dimenziói német nemzetiségi kontextusban címmel rendezte 2026. május 15-én karunkon az Idegen Nyelvi- és Irodalmi Tanszék Német Szakcsoportja az immár hagyományos német nemzetiségi óvodapedagógusoknak, német nemzetiségi tanítóknak és német műveltségterületi tanítóknak szóló konferenciáját. Az ország tizenhat településéről érkeztek részvevők a tizenkettedik alkalommal megrendezésre került rendezvényre. A továbbképzés a korai német nyelvfejlesztés különböző területeit érintette elméleti és gyakorlati megközelítésben. A rendezvény szervezője Radvai Teréz volt.
https://www.tok.elte.hu/a-nemet-nyelv-korai-fejlesztesenek-dimenzioi-nemet-nemzetisegi-kontextusban

A tanszéken rendszeresen tartunk belső továbbképzéseket. A témák a következők voltak:

- Beszámolók a nemzetközi mobilitási utakon szerzett tapasztalatokról
- BIP projektekkel kapcsolatos szakmai és szervezési/pályázási tapasztalatok megosztása

Oktatóink által vezetett tanártovábbképzések:

Dorothee Lehr-Balló a Goethe-Institut Budapest megbízásából júniusban egy egyhetes, 30 órás továbbképzést tartott német nemzetiségi óvodapedagógusok számára a pécsi Koch Valéria Oktatási Központban. A továbbképzésen Magyarország különböző részeiről érkező óvodapedagógusok vettek részt. A képzés témája a „Sprachstark im Kindergarten – kreativ, praxisnah, vielfältig" („Magabiztos nyelvhasználat az óvodában – kreatívan, gyakorlatiasan, sokszínűen") volt. A képzés középpontjában a német mint idegen nyelv óvodai közvetítésének különböző módszerei és megközelítései álltak. Fontos szerepet kapott a pedagógusok közötti

Radvai Teréz Zwischen Spiel, Sprache und Tradition: Impulse für die frühe Sprachförderung im ungarndeutschen Kindergarten címmel tartott online továbbképzést a Pädagogischer Naschmarkt. Ideen, Methodenvielfalt gewürzt mit ungarndeutschen Inhalten c. rendezvényen, melynek helyszíne az UMZ-Goethe Institut. Időpontja 2026. augusztus 27 volt.

Szakmai közéleti események

- **PhD védés**

2026. július 7-én **Radvai Teréz** (Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék) az ELTE PPK Neveléstudományi Doktori Iskolájában sikeresen megvédte PhD disszertációját, melynek címe „Autonóm nyelvtanulásra nevelés az intézményes németnyelv-elsajátításban alsó tagozaton.

Tantervi szándékok és megvalósulásuk tantermi környezetben.” Témavezetője **Dr. habil. Márkus Éva** volt.

- **Közreműködés PhD védésen**

Dr. habil Márkus Éva	2025	Selye János Egyetem TKK, Neveléstudomány Doktori Iskola (Komarno, Szlovákia)	Bizottsági tag, doktori szigorlati vizsga	Gulyás Erzsébet
Dr. habil Márkus Éva	2025	Selye János Egyetem TKK, Neveléstudomány Doktori Iskola (Komarno, Szlovákia)	PhD Opponens	Sýkora Hernády Katalin *Pedagógusképesség kutatása – A tanári énhatékonyság és a tanári interakciós stílus kapcsolata*
Dr. habil Márkus Éva	2025	Selye János Egyetem TKK, Neveléstudomány Doktori Iskola (Komarno, Szlovákia)	Bizottsági tag, doktori szigorlati vizsga	Prokopcová Éva
Dr. habil Márkus Éva	2025	ELTE PPK Neveléstudományi Doktori Iskola	PhD műhelyvita elnöke	Radvai Teréz*: Autonóm nyelvtanulásra nevelés az intézményes németnyelv-elsajátításban alsó tagozaton. Tantervi szándékok és megvalósulásuk tantermi környezetben*
Dr. habil Márkus Éva	2026	ELTE PPK Neveléstudományi Doktori Iskola	PhD védés témavezető	Radvai Teréz: Autonóm nyelvtanulásra nevelés az intézményes németnyelv-elsajátításban alsó tagozaton. Tantervi szándékok és megvalósulásuk tantermi környezetben

- **TDK**

A kari TDK elnöki teendőket Dr. Fenyődi Andrea látja el.

  - Tanszéki hallgatók részvétele TDK-n:

2026 tavasz	Savannah Nyiri	Death in Children’s Literature: An Analysis of the Portrayal of Death in English Children’s Novels Across the 20th and 21st Centuries.	Témavezető: Poros Andrea	3. helyezett OTDK-ra javasolt

- **Felsőoktatás Felsőfokon Konferencia IV., ELTE**
  Trentinné Benkő Éva négy éve folyamatosan tagja a konferenciát szervező bizottságnak.

A kutatócsoport tagjai által témavezetett, kutatóműhelyi témákban született BA szakdolgozatok:

Hallgató neve, szak:	Szakdolgozat címe:	Témavezető:
Digitális oktatás témájában:		
Gulyás Boglárka, KIDE	The Impact of Digital meida vs. Printed Books on Children's Understanding of Stories	Poros Andrea Ágnes
Nemzetiségi oktatás témájában:		
Bellus Réka Tanító szak, német nemzetiségi szakirány	Bewegtes Lernen im DaF-/DaZ-Unterricht der Grundschule mit besonderem Hinblick auf Vokabellernen (Mozgásos tanulás a német mint idegen nyelv/második nyelv (DaF/DaZ) általános iskolai oktatásában, különös tekintettel a szókincstanulásra)	Radvai Teréz
Hamza Virág Óvópedagógus, német nemzetiségi szakirány	Die Einführung der deutschen Sprache im Kindergartenalterdurch spielerische literarische Aktivitäten (A német nyelv bevezetése óvodáskorban játékos irodalmi tevékenységeken keresztül)	Radvai Teréz
Kondér Dóra Tanító szak, német nemzetiségi szakirány	Lernstrategien im Sprachunterricht der Nationalitätenschule (Tanulási stratégiák a nyelvtanításban a nemzetiségi iskolában)	Radvai Teréz
Magyari Barnabás Tanító szak, német nemzetiségi szakirány	A német nyelvtanulás zenével (Zene, mint az első osztályos idegennyelvi fejlesztés eszköze)	Radvai Teréz
Szabó Melánia Gyermekkultúra **MA szak**	A német nemzetiségi ünnepkör megjelenése az első iskolai évek nevelési gyakorlatában	Radvai Teréz
Gyermekirodalom témájában:		
Szilágyi Csenge, Gyermekkultúra MA szak	Nem is különbözünk annyira	Árva Valéria
Varga Lira Olívia, KIDE	The Use of Fairy Tale Therapy as a Supportive Tool Fascilitating the Emotional Transition of Children from Kindergarten to Primary School	Poros Andrea Ágnes
Szabó Borbála Ágnes, Tanító, angol műveltségterület	Drama Pedagogy in the EFL Classroom: Activities for Developing the Four Language Skills	Poros Andrea Ágnes
Utasiné Budai Emese, Tanító, angol műveltségterület	Drama Pedagogical Techniques Applied in the English Language Lesson-with the Potential Use of J.K. Rowling's Harry Potter and the Philosopher's Stone	Poros Andrea Ágnes
Nyelvpedagógia, korai kétnyelvűség, CLIL témájában:		
Ficsór Petra, Tanító, angol műveltségterület	Parents' views of early language learning	Árva Valéria
Vécsei Bianka, Tanító, angol műveltségterület	Promoting Independent Learning in English Vocabulary Teaching in Primary Education	Fenyődi Andrea

Takács Henriett Csecsemő- és kisgyermeknevelő szak	Korai kétnyelvűség. Kihívások és előnyök.	Radvai Teréz
Nyúl Alexandra Csecsemő- és kisgyermeknevelő szak	Korai kétnyelvűség	Radvai Teréz

Hallgatók kutatási támogatása

Az angol nyelven évfolyam/szakdolgozatot írni készülő hallgatók tudományos tevékenységét idén is az Angol nyelvű kutatások c. SZABV kurzus indításával támogatjuk. A kurzust a műveltségterületi hallgatókon kívül olyan óvodapedagógus és kisgyermeknevelő szakos hallgatók látogatják, akik angolul terveznek szakdolgozatot készíteni, valamint nagy népszerűségnek örvend az Erasmus+ hallgatóink között is.
A német nyelvű akadémikus írásra szervezett konzultációkkal készítik fel a német szakcsoport tagjai a hallgatókat.

Budapest, 2026. szeptember 30.

Dr. Árva Valéria
kutatóműhely vezető